

28 เมษายน วันมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

67 ปี

ข่าวประชาสัมพันธ์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110 โทรศัพท์ 0-2649-5000

ภายใน 15666 โทรศัพท์/โทรสาร 02-259-6172

จากหนังสือพิมพ์โพสต์ทูเดย์ ฉบับประจำวันที่ 11 เดือนกันยายน หน้า 11 มูลค่าข่าว 336,963.-

ศูนย์สารสนเทศและการประชาสัมพันธ์ ได้จัดระบบข่าวสิ่งพิมพ์ สนใจดูที่ได้ <http://news.swu.ac.th/newsclips/>

ประเทือง เอมเจริญ

‘ร้อยริ้วสรรพสีสรร’ ตำนานชีวิตและสังคม

Inside Art

► เรื่อง : พรวิมลธาดา
► ภาพ : Bocca no ศิลปินจิตรกรชาวอิตาลี

การเดินทางหมุนรูปโค้งเพื่อขึ้นห้องแสดงชั้น 8 หอศิลป์วัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร เพื่อไปดูงานแสดงนิทรรศการศิลปะ ประเทือง เอมเจริญ ‘ร้อยริ้วสรรพสีสรร : ตำนานชีวิตและสังคม’ หลังจากดูเสร็จออกมาจากเสฟศิลป์โน้มน้าเป็นความคุ้มค่ากับ 3 ชั่วโมงกว่า ที่ฟังสมาธิรับพลังจากเส้นสีและแสงซึ่งมีลักษณะเฉพาะตัวที่ถ่ายทอดออกมาให้ได้ครุ่นคิด

ด้วยวัย 81 ปี ในปัจจุบัน ประเทือง ยังคงดูอิมเมจและมีความสุข โดยเฉพาะการรวบรวมผลงานทั้งชีวิตมาให้ได้ชมกัน และถือเป็นที่หม่อมมาสำคัญหนึ่งของวงการศิลปะร่วมสมัยของไทย

“ยิ่งอายุมากขึ้น ผลงานที่สร้างออกมา ยิ่งดูเกรี้ยวกราด...ยิ่งเฝ้าดูเดียด” เป็นคำกล่าวสั้นๆ ของถนนอม ช่างกักดี อาจารย์คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (มศว) นักวิจารณ์ศิลปะ ซึ่งเป็นภัณฑารักษ์รับเชิญหรือคิวเรเตอร์จัดสรรผลงานร่วมกับ ไพศาล ชีรพงศ์วิบูลพร นักวิจารณ์ศิลปะอีกคน

นิทรรศการศิลปะย้อนหลังเพื่อเชิดชูเกียรติ ประเทือง เอมเจริญ แบ่งผลงานออกเป็น 5 ยุค 5 ชุดงาน ซึ่งประกอบด้วยงานจิตรกรรม งานวาดเส้น และบทกวีของประเทือง เอมเจริญ จากปี 2506 จนถึงปี 2550 รวม 44 ปี จำนวนราว 81 ชิ้น ทั้งนี้ผลงานแต่ละชิ้นของแต่ละช่วงเวลาจะแสดงให้เห็นถึงพัฒนาการในการสร้างสรรค์งานศิลปะของประเทือง เอมเจริญ ที่เพื่อการศึกษา ค้นคว้า ทดลอง แสวงหา ค้นคิดปะมาด้วยตัวเอง ทั้งนี้ผลงานที่รวบรวมมาจัดแสดงให้ชมในนิทรรศการย่อมช่วยสะท้อนให้ผู้ชมเห็นถึงวิวัฒนาการในการสร้างสรรค์

งานศิลปะ

การรวบรวมจัดสรรจากผลงานอันยาวนาน และจัดแบ่งออกเป็น 5 ยุคด้วยกัน

ยุคที่ 1 ปี 2505 นับเป็นก้าวแรกเริ่มของศิลปินที่ไม่เคยจำเรียนศิลปะจากสถาบันใด นี่คือช่วงเวลาแห่งการศึกษาค้นคว้าแสวงหาแนวทางในการสร้างสรรค์ ผลงานในยุคนี้จึงมีเนื้อหาและรูปแบบแนวทางที่แตกต่างหลากหลายไปตามการทดลองทางศิลปะของประเทือง

ยุคที่ 2 เริ่มขึ้นในช่วงปี 2510 ช่วงแห่งการค้นพบลักษณะเฉพาะของตนเอง ทฤษฎีสีแบบประเทือง เอมเจริญ ฉายชัดในผลงานชุด ‘นามธรรม’ โครงสร้างจุดจัดจ้าน ทั้งเข้มข้น ทั้งสดใสกระจ่างตา สะท้อนถึงพลังความมีชีวิตชีวาของศิลปินเจ้าของผลงาน นี่คือช่วงเวลาแห่งความสำเร็จนเวทีศิลปกรรมแห่งชาติ และกิจกรรมบัวหลวง โดยประเทืองคว้ารางวัลจากทั้งสองเวทีต่อเนื่องกันหลายครั้งครา

ยุคที่ 3 ราวปี 2516 ประเทืองได้รับ

แรงบันดาลใจจากยุคประชาธิปไตยเบ่งบาน ผลงานจึงมีเอกลักษณ์พิเศษทางเนื้อหาความคิดที่เข้มข้นแหลมคม สะท้อนบาดแผลในสังคมร่วมสมัย ก่อนที่เส้นทางการสร้างสรรค์ศิลปะของประเทืองจะสะดุดหยุดลงในอีก 3 ปีต่อมา กับเหตุการณ์ 6 ตุลา 2519

ยุคที่ 4 คือความสูงส่งอย่างสมบูรณ์ ทั้งทางวุฒิภาวะและทักษะฝีมือ ประเทืองท่องเที่ยวไปทุกถิ่น เก็บซับทุกความรู้สึกที่สัมผัส ก่อนจะปล่อยให้ประสบการณ์ความรู้สึกลเหล่านั้นไหลผ่านจินตนาการ ปรากฏเป็นรูปที่อุดมไปด้วยเสน่ห์แห่งสีสันอันสง่างาม

ยุคที่ 5 คือยุคปัจจุบันที่ประเทืองปลดตนเองจากการติดยึดในความสำเร็จ เริ่มต้นค้นหาความสดใหม่บนเส้นทางศิลปะอีกครั้ง ทดลองอย่างเสรี วาดระบายอย่างอิสระ สร้างขึ้นเป็นผลงานอันแปลกต่าง การวิวัฒน์เหล่านี้ ล้วนบอกเล่าต่อเราว่า ร้อยร่ำสรรพสีสันของประเทือง เอมเจริญนั้น ไม่เคยหยุดนิ่งเลย

สำหรับผลงานที่ตรึงตึงให้ตะลึงงันด้วยความใหญ่และพลังแห่งแสงสีที่สะท้อนออกมาจากภาพอย่างจัดจ้าน และมีลักษณะของความแรงร้อนแต่ไม่ก้าวร้าว ให้ความรู้สึกที่ย้อนแย้งแสดงถึงความสงบภายใต้แสงสีที่สาดกระทบมาสู่ผู้ชม นั่นคือภาพชื่อ “ทะเลเดนมาร์ก” สีนํ้ามันบนผ้าใบ 2536 ซึ่งเป็นผลงานในยุคที่ 5 ของประเทือง เอมเจริญ

ผลงานตั้งแต่ยุคแรก จวบจนปัจจุบัน สะท้อนให้เห็นวิวัฒนาการความเปลี่ยนแปลงบนเส้นทางการทำงานศิลปะ โดยเกาะเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทั้งความเป็นอยู่ การใช้ชีวิต ต่อครอบครัว รวมทั้งการผันผวนแปรปรวนของกระแสสังคม เศรษฐกิจ การเมืองอย่างแน่นเหนียว ซึ่งต้องขมก้นทรากรับรับปัญหาทั้งสองคน คือ ไพศาล กับถนอม ที่มีความเข้าใจ และสามารถถึงความงามในสุนทรีย์ในภาพวาดของประเทืองแต่ละยุคออกมาจัดแสดงให้เห็นพัฒนาการและการวิวัฒน์ทางฝีมือและความคิดออกมาได้อย่างหมดจด

ด้วยความมุ่งมั่นทุ่มเทที่ประเทืองมีต่อการสร้างสรรค์งานศิลปะ ที่กลมกลืนไปกับชีวิตทุกกลมกลายใจเข้าออก ดอกผลแห่งความพยายามที่สม่ำเสมอเรื่อยมาได้ปรากฏให้เห็นในผลงานจิตรกรรมจำนวนมากมาย ซึ่ง

สร้างสรรค์ขึ้นตลอดเวลากว่า 5 ทศวรรษด้วยความต่อเนื่อง ยังผลให้ได้รับการประกาศยกย่องเป็นศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ ในปี 2548 และการประกาศเกียรติคุณกับรางวัล

ประเทือง

ความสำเร็จอีกมากมายในชีวิต

ดังจดหมายของประเทือง เอมเจริญ ที่ล้อมกรอบอยู่ในคอลัมน์ “สิ่งที่น่าสนใจ” ในนิตยสารโลกหนังสือ ปีที่ 5 ฉบับที่ 8 พฤษภาคม 2525 หรือเมื่อ 34 ปีที่แล้ว ได้บอกถึงการทำงานศิลปะของตัวเองอย่างชัดเจนว่า

“การเขียนภาพของผมตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงพอสมควรได้ดังนี้ครับ ในระยะแรกๆ ของการวาดภาพจะมีการเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านรูปแบบ เนื้อหา และเทคนิคอยู่บ่อยๆ เราเรียกการเปลี่ยนแปลงนั้นว่า เปลี่ยนแปลงเพื่อการแสวงหาเอกลักษณ์ของตัวเอง ระยะเวลาต่อมา เมื่อพบลักษณะของตนเองแล้ว ทั้งเทคนิค เนื้อหา และรูปแบบ จะมีการเปลี่ยนแปลงร่วมกันในลักษณะของการพัฒนาคุณค่าทางศิลปะ เมื่อคุณผลงานในช่วงนี้ จะเห็นความสมบูรณ์ทางเทคนิคดำเนินร่วมกับอารมณ์ความรู้สึกที่แสดงออกมาในผลงานอย่างประสานกลมกลืน นอกจากนั้น ก็มีการเปลี่ยนแปลงเนื้อหาและรูปแบบไปตามความคิดที่ได้รับผลกระทบมาจากสภาพแวดล้อมและปัญหาของสังคม สำหรับการวาดรูปของผมที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอคงเป็นเพียงความพยายามของผมที่จะสร้าง

ผลงานศิลปะให้มีคุณค่าและประโยชน์กับเพื่อนมนุษย์ให้มากที่สุด

ผมวาดรูปด้วยความรักทั้งกับตัวเองและเพื่อนมนุษย์ การเข้าใจภาพเขียนได้อย่างถูกต้องตรงกับใจและความคิดของศิลปินนั้น ย่อมเป็นไปได้ เพราะการดูรูปที่ได้รับสขานั้นต้องประกอบด้วยจินตนาการของผู้ชมภาพด้วยนะครับ”

แน่นอน เมื่อขมนิทรรศการเสร็จ เดินออกมา เหยหน้าสุดลมหายใจเข้าเต็มปอดแล้ว ตะโกนในใจ...บอกได้คำเดียวว่า “อืมศิลป์” และอยากบอกว่าพลาดไม่ได้กับนิทรรศการศิลปะ ประเทือง เอมเจริญ “ร้อยร่ำสรรพสีสัน: ตำนานชีวิตและสังคม” หอศิลป์วัฒนธรรม แห่งกรุงเทพมหานคร จัดแสดงถึง 20 พ.ย. 2559 นี้